

טיפוס

עלון המועדון האלפיני הישראלי

גליון מארס 1998

תוכן העניינים

רשימת השתלמויות 1
רשימת פעילויות 1
הודעות הוועד 1
דבר העורך 1
אתר המועדון באינטרנט 2
מחנות טיפוס בחו"ל 2
ציוד 2
על חבלים וקשרים / אנדריאה ענתי 4

מתבקשים להתקשר למיכה ולהרשם. במידה ויהיו מספיק מעוניינים יפתח קורס שני. הקורס ייערך בסופי שבוע. מועד פתיחה משוער: אפריל. פרטים נוספים, החומר שיועבר בקורס וכו': בעלון הקודם.

- מתארגנת קבוצה (ללא הדרכה) לחופשת טיפוס של כשבועיים באזור דרום צרפת בחופשת הפסח. לפרטים לפנות לאנדריאה 02-6410504.

חברי הועד

אלון אייזנברג	08-9723016
מיכה יניב	02-6789478
יואל שטרלינג	06-6370154
אשד בוטל	03-9330724
גלעד מרגלית	09-7492271

כתובת המועדון: המועדון האלפיני הישראלי
ת.ד. 59319, תל אביב 61593

דבר העורך

מטפסים רבים שואלים את עצמם מה בעצם עושה ועד המועדון. שאלות כאלו הן לגיטימיות בהחלט, גם אם הן גורמות לתסכול עמוק אצל חברי הועד.

כמובן שאין הכוונה לנסות ולהתחמק מתשובה. ובכן, עבודתו של הועד. מלבד העבודה השוטפת של איסוף דמי חבר, עלונים, קשרי חוץ שוטפים ושאר ניירת, מתבצעת בימים אלו עבודה שתשפיע על כל ענף הטיפוס בישראל בשנים הקרובות. המועדון, כאגודת הספורט המרכזת את כל הקשור בענף הטיפוס בישראל, כותב ומאשר תקנון לתחרויות טיפוס בישראל, ובתוכן גם לאליפות ישראל. לאור העליה במספר קירות הטיפוס המלאכותיים בארץ, תקנון כזה הינו כורח המציאות. עריכת סבב תחרויות לאליפות ישראל תדרוש הכשרת אנשי ארגון, בטיחות ושיפוט. אחד הנושאים בהם עוסקת הועדה המקצועית לטיפוס בימים אלו הוא בנית תכנית קורס לשופטי טיפוס.

רשימת השתלמויות

4: השתלמות בנושא קשרים. 1.4.98. טיפוסים, נמל תל אביב הישן. (אנדריאה ענתי/מיכה יניב).

5: עזרה ראשונה למטפסים. 5.5.98, כוכב יאיר, באולם הספורט. (רם יניב).

6: השתלמות חילוץ (3), חילוץ מוביל, בית אריה.

7: טיפוס מלאכותי. המעוק העליון במשאש, (מיכה יניב).

ההשתלמויות במחיר סמלי של 10 שקלים לחברי מועדון. למטפסים שאינם חברי מועדון ההשתתפות בתשלום 50 ש"ח להשתלמות. לפרטים נוספים והרשמה לפנות למיכה. נשמח לקבל הצעות לנושאים נוספים.

רשימת פעילויות

21.2.98	נחל תמרים.
31.3.98	בית אריה, המצוק המרכזי.
חופש פסח	ואדי ראם- ירדן.

פעילויות המועדון האלפיני מיועדות לחברי מועדון בלבד, ואינן תחליף לקורס טיפוס מסודר. הפעילויות במחיר סמלי של 15 שקלים (לכיסוי הוצאות הביטוח). מטפסים שאינם חברי מועדון יכולים להגיע לפעילות ולהרשם שם (אם יש מקום). על המשתתפים להביא עימם את כל הציוד. מספר המקומות מוגבל, נא להרשם מראש.

לפרטים והרשמה נא לפנות לעודד 06-6290720.

הודעות הוועד

- חברי מועדון שטרם קיבלו כרטיסי חבר, מתבקשים להתקשר למיכה כדי לברר אילו פרטים חסרים. הפרטים החשובים להנפקת הכרטיסים הם שם בעברית ובאנגלית (כמו בדרכון), מספר דרכון, כתובת ותמונה.
- קורס הובלה יפתח באפריל. <u>הקורס מיועד למטפסים בכל הרמות</u>, בעלי נסיון של מספר חודשים או יותר, המעוניינים להתחיל להוביל. המתעניינים

בעבודה הם: כנס חברי המועדון לדורותיהם, רשות שמורות הטבע, הוצאת חומר כתוב בנושאים טכניים ומדריכי טיפוס מקומיים, ביטוח לחברי המועדון, ונסיון להוציא משלחת לחו"ל.
כל המעוניין בפרטים נוספים מוזמן להתקשר לחברי הועד ולשאול, ואנו נשמח לשמוע מכם תגובות.

מיכה ואלון

נושא נוסף המטריד את שנתנו הוא אימון הדור הבא של מטפסים ויש כוונה לבנות קורס מאמני טיפוס בהדרכת מטפסים דגולים מעבר לים.
גם לימוד ותרגול של המטפסים בעלי הנסיון אינו זוכה להתעלמות גמורה, ובא לידי ביטוי בהשתלמויות חדשיות בנושאים שונים המתקיימות מאז תחילת השנה.
כל רעיון ועזרה שיוצעו יתקבלו בברכה על ידי חברי הועד והועדה המקצועית. נושאים אחרים אשר נמצאים כרגע

אתר המועדון באינטרנט

***** בשורה בפינו !!! *****

בפרוס השנה החדשה, אם כי באחור מה...
אנו שמחים לידע את ציבור המטפסים
על פתיחת אתר האינטרנט של המועדון האלפיני הישראלי.
הנכם מוזמנים לשלוח לדואר האלקטרוני של המועדון (לאתר ו/או לעלון).
נשמח לקבל כתבות, תמונות (במיוחד תמונות), הצעות, אתרים באינטרנט בנושא טיפוס,
אתרי טיפוס בנושא אינטרנט ושאר ירקות...

תיבת דואר אלקטרוני: E - MAIL : Israel-alpine@ mail.geocities.com
כתובת האתר : http://www.geocities.com/Yosemite/9937/
(בקרוב - כתובת נוספת עם קישור לאותו האתר)
פרטים נוספים ניתן לקבל אצל רם, טל. 02-5617639.

מחנות טיפוס בחו"ל

איגוד המועדונים האלפיניים הבינלאומי UIAA מקיים בכל שנה מספר כינוסים בינלאומיים למטפסים צעירים בנושאים שונים הקרובים לטיפוס. חלק ממחנות אלו הוא לטיפוס סלע, חלקם האחר מוקדש לאלפיניזם, ולפעמים הזמן מוקדש לפעילויות קרובות אחרות כגון סקי, הליכה בהרים וכו'. המחנות מוגבלים למשתתפים בקבוצת גילאים מסויימת, ומומלצים במיוחד למתחילים בתחומים שהם נושאי המחנות, המעוניינים לצבור נסיון וללמוד מאחרים.
בהמשך מובאים מעט פרטים על חלק מן המחנות הללו לשנת 1998. מחיר ההשתתפות הכינוסים נע בין $200US ל- $300US לשבוע. המחיר כולל את סידורי הלינה והמזון. על המשתתפים להגיע בעצמם.
פרטים נוספים וטופסי הרשמה ניתן לקבל אצל גלעד. טל. 09-7492271.

youth camps program 1998

activity	date	place	age
mountaineering	1-12 August	mt.Elbrus, Russia	17-25
adventure camp	11-18 July	Weissbach, Austria	14-17
climbing	17-26 July	Pyrenees, Spain	16-22
mountain adventure	17-26 July	Carpathian, Romania	16-22
climbing	14-22 September	Criea, Ukraina	17-25

ציוד

הפעם אנו סוקרים את טבעות ההובלה והרנרים שניתן להשיג בארץ, אך קודם כל תיקון טעות מן העלון הקודם. בסקירה שפרסמנו על אמצעי חיכוך נשמטו הפרטים הבאים אודות אמצעי החיכוך של WILD COUNTRY: VC הינו אמצעי חיכוך לחבל אחד או שניים. מזכיר במבנהו את האמצעים הדומים ל ATC אך שונה בגיאומטריה שלו. מצויין לגלישה, איבטוח בהובלה ובטופ-רופ. SRC הוא אמצעי המתאים לעבודה בחבל יחיד בלבד ומיועד לאיבטוח בהובלה.

וכעת לנושא העיקרי שהוא טבעות הובלה: בתיאור טבעות ההובלה השונות מופיעים הסימנים המוסכמים הבאים:
S.G.- שער ישר (Straight Gate).
B.G.- שער כפוף (Bent Gate)
חוט- השער עשוי חוט פלדה במקום מוט אלומיניום. בטבעות כאלו חוט הפלדה גם משמש כקפיץ הסוגר את השער.

טבעות ההובלה הן טבעות קטנות, קלות ולא ננעלות (למי יש זמן וכוח לנעול טבעת כשהוא תלוי על פרק של אצבע אחת באמצע פיץ' של 7c+ והבולט האחרון שמונה מטרים מתחתיו) בד"כ. כל הטבעות המיועדות לכך עומדות כמובן בדרישות UIAA, ועומס הקריעה שלהן גדול מ 24kdaN (בערך 2400 ק"ג). טבעות הובלה אמריקאיות (OMEGA, HB, BD), כמו כל שאר פריטי הציוד המיוצרים בארה"ב, אינן נבדקות על ידי - ולכן אין עליהן חותמת של - UIAA. אין זאת אומרת שהן

פחות טובות. טבעות בעלות שער העשוי חוט פלדה לרוב קלות יותר, בעלות מפתח גדול יותר וללא חריצים בהם עלול החבל להתקע, והן מומלצות למרות שאינן נראות מעוררות אמון להרבה מטפסים. טבעות key-lock מיוחדות בזה שאין להן פין פלדה ומגרעת בגשר, ולכן חבל או כבל (של רוק למשל) או רצועה לעולם לא ייתקעו בהן.

את הציוד המיוצר על ידי החברות: Petzl, DMM, Camp ניתן להשיג בחנות 'טיפוסים' ובחנויות נוספות ברחבי הארץ
את הציוד המיוצר על ידי החברות: OMEGA,HB, Black Diamond, KONG ניתן להשיג בחנויות 'למטייל' ובחנויות נוספות ברחבי הארץ.

מחיר	שם	תוצרת	תאור
58	SPIRIT	Petzl	טבעת הובלה key-lock, B.G. או S.G.
64	SPIRIT	Petzl	טבעת הובלה צבעונית, key-lock, B.G. או S.G.
35 או 32	Clip-biner	Camp	טבעת הובלה לבנה, B.G. או S.G.
38 או 40	Clip-biner	Camp	טבעת הובלה B.G. צבעונית, B.G. או S.G.
28	STEELKAR	Camp	טבעת הובלה לבנה חוט B.G. או S.G.
30	STEELKAR	Camp	טבעת הובלה צבעונית חוט B.G. או S.G.
50	Tru-Klip	DMM	טבעת הובלה B.G. או S.G.
65	Clip-biner	Camp	סט טבעות הובלה + רצועה
65	STEELKAR	Camp	סט טבעות הובלה חוט לבנות + רצועה
72	Clip-biner	Camp	סט טבעות הובלה צבעוניות + רצועה
100	Tru-Klip	DMM	סט טבעות הובלה + רצועה
110	SPIRIT	Petzl	סט טבעות הובלה + רצועה
37	wire	HB	טבעת הובלה חוט S.G.
59	wire	HB	טבעת הובלה חוט S.G. צבעונית
33	high tech	HB	טבעת הובלה זולה ואיכותית B.G. או S.G.
50	highlight	HB	טבעת הובלה לבנה
52	highlight	HB	טבעת הובלה צבעונית
43	sport	HB	טבעת הובלה B.G. או S.G.
53	sport	HB	טבעת הובלה צבעונית, B.G. או S.G.
62	The Fin	Black Diamond	טבעת הובלה רחבה עם 'סנפיר' להקלפה קלה, S.G.
62	The Fin	Black Diamond	טבעת הובלה רחבה עם 'סנפיר' להקלפה קלה, B.G.
42	quick silver	Black Diamond	טבעת הובלה B.G. או S.G.
52	quick silver	Black Diamond	טבעת הובלה צבעונית, B.G. או S.G.
41	BigEasy	Black Diamond	טבעת הובלה גדולה לבנה, B.G. או S.G.
51	BigEasy	Black Diamond	טבעת הובלה גדולה צבעונית, B.G. או S.G.
38	key-lock	KONG	טבעת הובלה, שער ללא פין B.G. או S.G.
40	key-lock	KONG	טבעת הובלה צבעונית, שער ללא פין, B.G. או S.G.
35		KONG	טבעת הובלה שער חוט
25-29		OMEGA	טבעות הובלה
64	OmegaLite	OMEGA/Troll	סט טבעות אומגה +סלינג טרול (באורכים שונים)
70	EasyClip	OMEGA	סט הקלפה קלה
59		OMEGA	סט טבעות אומגה + סלינג (באורכים שונים)
73	hooker	HB	טבעת עם סלינג התפור דרכה

על חבלים וקשרים / אנדריאה ענתי

תודה לאריאל על הערתו הנכונה בנוגע לקשר בוהן (או שמונה) בחיבור שני חבלים לגלישה (תגובה ל"על חבלים וקשרים", עלון פברואר 98), ולהלן תשובתי:
להזכירכם: בכתבה קודמת בנושא "לולאות שאינן בקצה החבל" (עלון נובמבר 97) נאמר שהשימוש בלולאת שמונה על חבל מתוח, כמתואר בציור 1 - בלתי קביל. משתמע מהנאמר באותה כתבה שגם השימוש בלולאת בוהן על חבל מתוח (בעצם על אחת כמה וכמה) בלתי קביל, מאותם השיקולים. ומכיוון שמדובר על לולאה רפויה, מסקנה זו לא תשתנה גם אם במקום לולאת הבוהן יבואו שני הקצוות (השרכים) של חבלים נפרדים, כמתואר בציור 2.
המסקנה המתבקשת, כביכול, היא שסידור זה פסול. העיר על כך אריאל, ובצדק, שדווקא סידור זה הוא המומלץ מזה שנים אחדות לחיבור שני חבלים לגלישה; האין בזה סתירה? הרי לסידור זה יתרון משמעותי כשמושכים את החבל אחרי הגלישה, שכן סיכוייו להתקע בסדקים ובפינות - פחותים מאשר אצל קשרים אחרים. ומדוע ייחשב לפסול?

כידוע, מתח הקריעה שלכל קשר פחות ממתח הקריעה של החבל ממנו הוא עשוי. נמצא למשל שלולאת שמונה בשימושה הרגיל (כשהלולאה בקצה החבל והמתח בינה לבין החבל, או כשהלולאה באמצע החבל והמתח בא בין הלולאה עצמה לבין אחד החבלים) מורידה את מתח הקריעה בכ- $^{1}/_{7}$, כלומר שהיא משאירה מתח קריעה כמעט מלא, דהיינו $^{7}/_{7}$ מזה של החבל עצמו, וזה נחשב לקביל. לקשר 'דייגים כפול' החלשה דומה, שכן הוא מוריד את מתח הקריעה בכ- $^{1}/_{6}$. לעומת שני אלה, נמצא שלולאת שמונה על חבל מתוח, כמתואר בציור 1, מורידה אתמתח הקריעה בכ- $^{1}/_{2}$, ולכן משאירה מתח קריעה שהוא כמחצית בלבד ממתח הקריעה של החבל עצמו. שימוש זה, למעשה, חמור כמו העברת החבל בפינה חדה בסלע, או כמו טיפוס בחבל שהוא קרוע עד כדי מחצית מעוביו, מצבים שאף מטפס שפוי לא ינהג כלפיהם בסלחנות. ברור לכן, שבכל שימוש מקובל, בלולאה באמצע החבל, שבו תיתכן נפילה, כגון בהובלה (על סלע, קרח וכו'), לולאת שמונה בלתי קבילה.

אשר לחיבור שני חבלים לגלישה, העניין קצת שונה; פה יש לשקול יתרונות מול חסרונות. נניח שמשקלו של הגולש 60daN, כך שכל אחד משני חבלי הגלישה נושא רק daN (.30daN= כוח של דקאניוטון, קרוב מאד למה שמכונה קילוגרם-כוח, וסימונו ק"ג). אם מתח הקריעה של החבל עצמו 2800daN, ואף אם ירד למחצית ערך זה (1400daN) באשמת אותו קשר בוהן, הסיכוי שהחבל ייקרע בעומס של 30daN כמעט אפסי. אם נשקול את היתרון שהחבל לא ייתקע בפינה או בחריץ, מול החסרון של ההחלשה במידת סיכון כה זעומה, ברור שכדאי לבחור את החיבור בקשר בוהן (ציור 2) כפי שבאמת מומלץ.

עוד מומלץ, עבור החיבור האמור (ציור 2), להשאיר שרכים במיוחד ארוכים: 50-40 ס"מ. ופה נשאלת השאלה, מה אורך השרך הרצוי בקשרים בכלל. מצוטט לפעמים הכלל: "פי 4 מהקוטר בחבל עגול, פי 6 מהרוחב ברצועה שטוחה" (או מספרים דומים). זה נותן אולי קו מנחה, אבל, כרגיל, צריך להיזהר מכללים יבשים. יש קשרים שצריכים יותר שרך ויש שצריכים פחות. ועוד, רצועה טובולרית נוטה "לזחול" (creeping) יותר מרצועה רגילה וכדאי להשאיר לה שרכים יותר ארוכים. כמו כן, בקשר חד פעמי כדאי להשאיר שרכים במיוחד ארוכים, אבל בפרוסיקים ובסלינגים קבועים שבד"כ נשארים קשורים זמן רב והקשר בהם מהודק היטב, אפשר להמעיט באורך השרך ולהשאיר, נניח, פי 3 מהקוטר בחבל עגול ופי 4 מהרוחב ברצועה שטוחה.

ולעניינו: החיבור הנדון, המתואר בציור 2, מהווה דוגמה נוספת לכך שאין להישמע באופן עיוור לכללים יבשים כגון זה שמצוטט לעיל. הקשר הזה נוטה לזחול במידה חמורה, במיוחד שהוא תמיד נעשה כקשר חד-פעמי, ולכן צריך להקפיד בו על שרכים ארוכים מאוד. יש מטפסים העושים קשר בוהן נוסף על השרכים, ויש המחברים חבלי גלישה דווקא בקשר שמינית (בדומה למוצג בציור 1) במקום קשר בוהן, אבל בשני המקרים הסיכויים שהחבל ייתקע לא כל כך נמוכים כמו בקשר בהן אחד בלבד (ציור 2). זה הסידור המומלץ, הוא בשימוש בכל העולם כבר שנים לא מעטות מבלי שדווח בינתיים על אסונות מיוחדים כתוצאה ישירה ממנו, ולא כדאי בשלב זה לשנותו או לנסות לשפרו.

ולסיום, מעשייה מבדחת בנוגע לקשרים בגלישות. פעם, בנסיעה באוטובוס, שמעתי שני נערים מדברים בנושא 'סנפלינג', ובאופן טבעי היטיתי אוזן. אחד מהם סיפר לשני שניתן לעבור קשר תוך כדי 'סנפלינג', ושחבר שלו מאותה הישיבה הסביר לו איך לעשות את זה והבטיח לתרגל אותו בשטח, ושזה פשוט וקל. אחר הנער השני בהתפעלות שזה נהדר, ושאפשר כך לגלוש למעשה ממצוקים ללא הגבלת גובה! ציפיתי שהנער הראשון (המומחה מבין השניים) יסביר לחברו שלא כן הדבר, שהרי לפחות אחד משני החבלים חייב להיות ללא קשרים לכל אורכו, כי אחרת אי אפשר להוריד אותם בתום הגלישה. אבל ה'מומחה' רק אמר: נו בטח! . . . נאלצתי להתערב בשיחה (איזה חוסר נימוס!) ומי יודע, אולי היצלתי בזה נפש בישראל.

ולא לשכוח להדק היטב את הקשר לפני הגלישה!